

Broers en zussen, al hebben ze een andere achternaam

Het kan gebeuren dat je ongewenst zwanger raakt en je het kind niet kan verzorgen. Het kan ook zijn dat het kind te druk is of de stiefvader of moeder niet overweg kan met het kind. In zulke gevallen, en uiteraard meerdere, kan je proberen koste wat kost het beste ervan te maken, of je kan het kind ergens onderbrengen waar het gelukkiger is of wordt. Het kind gaat dan naar een kindertehuis of een pleeggezin. Eén van die pleeggezinnen is 't Heihuis waar Andi Rodenburg, Anneke en Stan Cies'luk vijf kinderen onder hun hoede hebben.

't Heihuis is een woon- en werkgemeenschap waar naast de twee moeders en een vader nog enkele volwassenen aanwezig zijn die een beperkte verantwoordelijkheid hebben ten aanzien van de vijf pleegkinderen, variërend in leeftijd van zes tot zestien jaar. Andi is pleegmoeder van Joy en Maartje, de twee jongsten. Anneke en Stan zijn pleegouders van Otto, Michael en Ursula.

Andi is in 1980 pleegmoeder geworden van Joy en Maartje en heeft geen eigen kinderen. Volgens haar is dat beter zo, dan kan je geen onderscheid maken tussen je eigen kinderen en je pleegkinderen. Ze had zichzelf voor de keus gesteld: of eigen kinderen of pleegkinderen en ze koos voor de pleegkinderen.

Het is lunch-tijd en de vijf zitten met Andi in de keuken te eten. Het is een drukte van jewelste, grappen maken over het losgebrosen kalf en lasso werpen. Als Andi begint te vertellen over hun woonsituatie en de achtergronden van de vijf kinderen roepen ze ongeduldig: "vertel dan over mij Andi, je hebt nog niets over mij verteld". De vijf zijn via de kinderbescherming en na een verblijf in een kindertehuis en/of pleeggezin bij Andi, Anneke en Stan terecht gekomen. Joy was anderhalf jaar oud toen ze bij 't Heihuis terecht kwam en had daarvoor al bij vier andere gezinnen gezeten en een tijdje in het kindertehuis. Ursula was eerder bij 't Heihuis geweest maar haar vader en stiefmoeder wilde haar terug.

Uiteindelijk belandde zij weer in het kindertehuis waar Andi haar weghaalde. Otto was de eerste die zijn intrede deed bij 't Heihuis en zit daar inmiddels tien jaar.

Boeman

De ouders van kinderen in een pleeggezin of kindertehuis worden vaak gezien als slechte mensen en boeman. Wie stopt zijn kind nu in een kindertehuis, als je er niet voor kan zorgen had je het niet moeten nemen. Dat verandert echter niets aan de zaak dat het opvoeden van kinderen voor sommige mensen onmogelijk is, terwijl ze toch een kind krijgen. We hebben dat niet altijd in de hand. Het kind bij je houden om praatjes van de buitenwereld te voorkomen maakt de zaak vaak alleen maar erger. Voor Andi zijn de ouders van haar pleegkinderen geen boeman of slechte ouders. Ze laat de kinderen vrij om hun eigen conclusies te trekken als ze hun vader en/of moeder voor het eerst of opnieuw ontmoeten. Voor Michael verliep die ontmoeting ietswat teleurstellend.

Wat hij zich van zijn vader kon herinneren was een man met een krullend haar maar er waren geen krullen meer te bekennen toen hij uiteindelijk oog in oog stond met zijn vader: "Hij gaf me honderd gulden en toen was het 'dag' en weg was hij, schrijf dat maar in je dagboek wat je over ons schrijft" Hij is in het pleeggezin terecht gekomen omdat zijn moeder hem niet aankon. Hij is bijzonder druk en zette al heel jong de vrije school op stelten. Nu is hij wat gekalmeerd maar nog steeds te strikken voor een hevige discussie waarbij hij met het aandragen van miljoenen argumenten wil bewijzen dat hij gelijk heeft. Hij heeft nog schriftelijk contact met zijn moeder en een enkele keer gaat hij op bezoek. Voor Ursula verliep het anders. Zij viel niet in de smaak bij haar stiefmoeder en moest al gauw weer terug naar het kindertehuis. Eenmaal in 't Heihuis heeft Anneke ervoor gezorgd dat zij kennis kon maken met haar moeder die zij nooit had gezien: "Ik was erg zenuwachtig

en zij ook" maar de ontmoeting verliep verder goed. Het verlangen naar het ouderlijk huis en hereniging met de familie is bij iedereen wel aanwezig, zij het bij de een wat heviger dan de ander. De jongsten zijn eigenlijk nog te klein om de huidige en vroegere leefsituatie met elkaar te vergelijken.

Opvoeding

Als pleegmoeder heeft Andi het recht om de kinderen op te voeden zoals zij denkt dat het goed is. Daar zijn geen regels voor maar er is wel toezicht op. Alle kinderen hebben een maatschappelijk werker die eens in de zoveel tijd een praatje komt maken en kijkt of alles goed gaat. De opvoeding van de kinderen vindt Andi een zware taak en is aan één kant blij dat ze twee jonge kinderen onder haar hoede heeft. In het begin twijfelde zij wel eens aan haar capaciteiten als moeder maar realiseerde zich dat haar twijfels onzekerheid kon opwekken bij de kinderen die haar aandacht hard nodig hadden. Ze vormen allemaal samen een groot gezin waarbij ieder zijn eigen plichten heeft wat betreft het huishouden. Zo moeten ze hun eigen kamer schoonmaken en om de beurt de afwas doen. Ze zijn broers en zussen van elkaar, ook al hebben ze allemaal een andere achternaam.

School

De drie jongsten gaan naar de lagere school, Ursula naar de Mavo en Otto, die niet zo goed mee kon komen op school, zit in Zwolle op een school waar handenarbeid de meeste tijd in beslag neemt. Ze worden allemaal geaccepteerd en niemand kijkt meer verbaasd dat ze allemaal een andere achternaam hebben en toch broers en zussen zijn. Het feit dat ze twee moeders en een vader hebben wekt ook niet meer de verbazing.

Als ik aan Andi vraag tot op welke leeftijd ze bij 't Heihuis blijven zegt ze: "Tot dat ze oud genoeg zijn om op eigen benen te staan en die behoefte hebben." Tot nu toe is de gedachte om te vertrekken nog niet opgekomen. Otto wil in de toekomst gaan samenwonen met zijn broer en zus maar praat nu nog over 'later', en Maartje vind het best zo bij Andi. Op het moment hebben ze alleen aandacht voor het vangen van het ontsnapte kalf en het kinderprogramma op de televisie.

DOOR
NANCY VAN DER
WAL

